

BOGANMELDELSE

KUNSTEN AT GØRE DET SVÆRE MEGET ENKELT

Bogen: *Eksistentiel ledelse – en guide til personligt lederskab* af Mette Vesterager. Hans Reitzels Forlag.

Vibe Strøier

DEN EKSISTENTIELLE FILOSOFI SOM BAGGRUND OG LEDELSESFORTÆLLINGER SOM FORGRUND

Mette Vesterager tager i sin nyligt udkomne bog *Eksistentiel ledelse – en guide til personligt lederskab* livtag med den eksistentielle filosofi som teoretisk og praktisk idegrundlag for ledelsesudvikling og ledelsesrådgivning.

Hendes bogs bærende ide er, at vejen til et stærkere personligt lederskab først og fremmest fordrer en forståelse af de mest grundlæggende aspekter af den menneskelige eksistens. Bogen har den eksistentielle filosofi som baggrund og konkrete ledelsesfortællinger som forgrund. Mette Vesterager forbinder på forbilledlig vis de eksistentielle grundlæggende vilkår med det personlige lederskabs nøglekompetencer.

Bogen er ganske enkelt fremragende.

Den er velstruktureret, velskrevet og sprogligt gennembearbejdet på en måde, der respekterer sværttilgængeligt stof dybde, men forlener det en yndefuld lethed i tilgængelighed. Bogen rummer yderst relevant teori for en eksistentiel forståelse af det personlige lederskab, og den har en række vedkommende cases og personlige fortællinger fra ledere i offentlige og private virksomheder. Den er særlig anbefalelsesværdig for ledere og ledercoaches, men kan læses på mange niveauer, herunder som en redegørende forståelse af det moderne menneskes vilkår.

Den teoretiske fremstilling er struktureret gennem en hjemmekonstrueret simpel, men meget pædagogisk, model over de vigtigste eksistentielle begreber kaldet "stjerne-modellen". Ved hjælp af denne fremstiller Mette Vesterager de grundlæggende vilkår i livet: forandring, frihed, forbundethed, meningsløshed, ensomhed, tid, krop, fakticitet, meningsløshed og død.

Det er begreberne, forklaring på dem og sammenhængen imellem dem og deres betydning, og ikke filosofierne selv, der står i forgrunden. Det er dette formvalg, der giver den næsten legende lethed over begrebsforklaringerne. Man kan i den grad mærke på denne konsistente pædagogiske kommunikation, at Mette Vesterager er vant til at formidle til mennesker på mange forskellige niveauer og med mange forskellige baggrunde.

Det lykkes hende derfor at præsentere en række eksistentielle forfattere, der absolut ikke er kendetegnet ved lettilgængelighed, medmindre man har filosofi med sig i sin bagage. Med sin filosofiske baggrund formidler hun filosofernes tanker og sætter dem i relation til ledelse på en måde, der rummer både kompleksitet og tilgængelighed. Mette Vesterager påpeger selv i sin indledning, at eksistentialismen langt fra er en filosofisk tilgang præget af en entydig og sammenhængende teori. Hun påpeger, at tilgangen, med sin til tider paradoksale karakter, i sig selv er et meget godt billede på det menneskelige liv og ledergerningen.

Ud over de eksistentielle filosoffer inddrager Mette Vesterager aktuelle sociologer som Zygmunt Bauman og Hartmut Rosa og tilføjer perspektiver fra hjerneforskningen og evolutionspsykologien, der kan komplementere nogle af de beskrivelser af mennesket i verden, som den eksistentielle psykologi rummer.

DET INSTRUMENTELLE VERSUS DET INDSIGTSFULDE

Mette Vesterager argumenterer i sin egen indledning til bogen, hvorfor netop det eksistentielle paradigmes applikation til forståelse af lederskabets udfordringer er yderst relevant i vores tid. Hun påpeger, at eksistentialismen, lige fra Søren Kierkegaard frem til i dag, har været et opgør med en snæver fornuftsbetonet tilgang til mennesket.

Mette Vesteragers eksistentielle tilgang til lederskabet bærer denne arv videre formuleret som et opgør med det målbare, overrationelle og hysterisk positive styringsparadigme, som dominerer vor tid. Hun skriver i sin indledning: Men der er en træthed at spore over denne hyperrationelle, instrumentelle og overfladiske tilgang med skåltalerne om vindermentalitet, high-performance og tre hurtige veje til at blive succesfuld. Eksistentialismen kan tilbyde nogle forståelser af at være leder, som kan løsrive os fra den letbenede tilgang og i stedet give en dybere indsigt i lederrollen og veje til at mestre den” (p. 10).

BOGENS STRUKTUR OG FORM

Bogen er bygget op i en meget stram form. Denne stramme form er med til at sikre letheden og overblikket for læseren. Den er skrevet i du-form, der gør stoffet meget nærværende. Bogen er inddelt efter en række konkrete ledelsesudfordringer: autenticitet, mening, forandringer, relationer, ensomhed, strategi, ansvar, beslutninger, tid, afslutninger.

Hvert enkelt kapitel tager fat i de eksistentielle grundbegreber, uddyber gennem cases og har samtidig en løftet moralsk pegefinger, som jeg rigtig godt kan lide. Der tales til lederne i en form, der ellers kan være svær at have med at gøre, uden at være irriterende.

Der er et kraftigt budskab i bogen om, at ledere må tage deres ledelse på sig. Men fordi Mette Vesterager kan sin filosofiske metier, virker det ikke belærende, men indbyder til personlig refleksion.

Bogen har enkelte svage sider, som man ofte oplever i bøger, der inddrager helt konkrete ledelsesberetninger fra virksomhedsnavngivne personer. Når man som ledelsescoach-forfatter inddrager konkrete beretninger fra ledere med konkret benævnelse af virksomheder, er der en subtil balance mellem idealisering af disse ledere og det realistiske blik.

Som coach har man en relation til dem som menneske, man kender deres historie, og der kan derfor i nogle af casene være en tilbøjelighed til idealisering. Det formidlingsmæssige dilemma er, at det samtidig netop er de konkrete levende historier, der også giver bogen fylde.

Mette Vesterager siger i sin indledning, at bogen først og fremmest er en guide til personligt lederskab. Det er jeg enig med hende i. Det er også en længe savnet og derfor velkommen grundbog til ledere på de mange uddannelser med moduler om personligt lederskab. Der har manglet en bog med netop denne eksistentielle tyngde, generelt og specielt for alle os, der arbejder med at hjælpe, udvikle og uddanne ledere.

Mette Vesterager har bidraget med en meget vigtig bog.

OM FORFATTEREN:

Mette Vesterager er cand.mag. i filosofi med tilvalg i psykologi fra Københavns Universitet og cand.polyt. fra Danmarks Tekniske Universitet. Hun er EMCC-certificeret systemisk coach og videreuddannet i eksistentiel psykoterapi. Til daglig er hun selvstændig ledelsesrådgiver, coach, foredragsholder og underviser.